

KRAJOWA RADA DROBIARSTWA
IZBA GOSPODARCZA

Polski sektor drobiarski

przejściowe problemy czy trwałe
załamanie trendu wzrostu produkcji?

Spis treści

Podsumowanie	3
Rozwój polskiego rynku drobiu	4
Grypa ptaków zagrożeniem dla krajowej produkcji	7
Handel zagraniczny – sprzedaż odbije w 2022	11
Konsumpcja drobiu w Polsce i UE	14
Ceny drobiu wzrastają pod wpływem presji kosztów	16
Wyniki finansowe branży przetwórstwa	20
Wpływ wojny na rynek drobiu w UE	22

Raport przygotowany na zlecenie
Krajowej Rady Drobiarstwa - Izby Gospodarczej

Autor:

dr Mariusz Dziwulski
mariusz.dziwulski@pkobp.pl
tel. 22 521 81 88

PKO Bank Polski

Departament Analiz Ekonomicznych

www.pkobp.pl/centrum-analiz
twitter.com/PKO_Research

Zespół Analiz Sektorowych

analizy.sektorowe@pkobp.pl

**Partner
merytoryczny:**

Bank Polski

Podsumowanie

Polski sektor drobiarski

W 2021 polski sektor drobiarski zanotował pierwszy spadek produkcji od momentu akcesji Polski do UE. Przyczyną była niska opłacalność produkcji żywca, spowodowana obniżkami cen skupu m.in. z uwagi na COVID-19, połączona z negatywnymi efektami grypy ptaków w dwóch ostatnich latach. Odbiło się to na zmniejszonych inwestycjach w sektorze przetwórstwa, które mogą w krótkim okresie ograniczać potencjał do dalszego istotnego wzrostu polskiego drobiarstwa, choć niewykluczone, że spadek produkcji w 2021 był przejściowy. Dane za pierwsze miesiące 2022 potwierdzają wzrost produkcji drobiarskiej, co prawdopodobnie jest efektem wyższych cen drobiu w II kwartale 2022.

Ceny mięsa drobiowego odbiły po spadkach w 2020 wzrastając do rekordowych poziomów na koniec 2021. Dynamika cen dodatkowo przyspieszyła na początku 2022, wzmacniana efektami wojny na Ukrainie, co wpłynęło na poprawę wyników finansowych branży przetwórstwa mięsa białego. Poprawie uległy również relacje cen skupu żywca do cen pasz, choć presja kosztów w produkcji żywca drobiowego wciąż nasila się. Szybszy wzrost cen zbóż, rzepaku, oleju słonecznikowego oraz śruty słonecznikowej jest efektem wywołanej przez Rosję wojny na Ukrainie, która pośrednio wpłynęła także na ceny innych komponentów paszowych, np. śruty sojowej. Z danych MRIRW wynika, że przeciętna cena mieszanki pełnoporcjowej dla brojlerów w maju 2022 wzrosła w stosunku rocznym o 42%. Tempo podwyżek cen drobiu w relacji rocznej prawdopodobnie utrzyma się na wysokim, kilkudziesięcioprocentowym poziomie do końca 2022. Wzrostom cen sprzyjać będzie odbudowa popytu w HoReCa w warunkach wygasania pandemii, choć osłabienie siły nabywczej konsumentów na skutek spowolnienia wzrostu gospodarczego oraz wysokiej inflacji mogą stanowić istotną barierę dla popytu.

Rozwój polskiego rynku drobiu

Malejąca dynamika produkcji w kraju i pierwszy spadek produkcji drobiu (w 2021) po 2004

Polska jest największym producentem drobiu w UE. Według KE udział Polski w unijnej produkcji drobiu w 2021 wyniósł 19,1%.

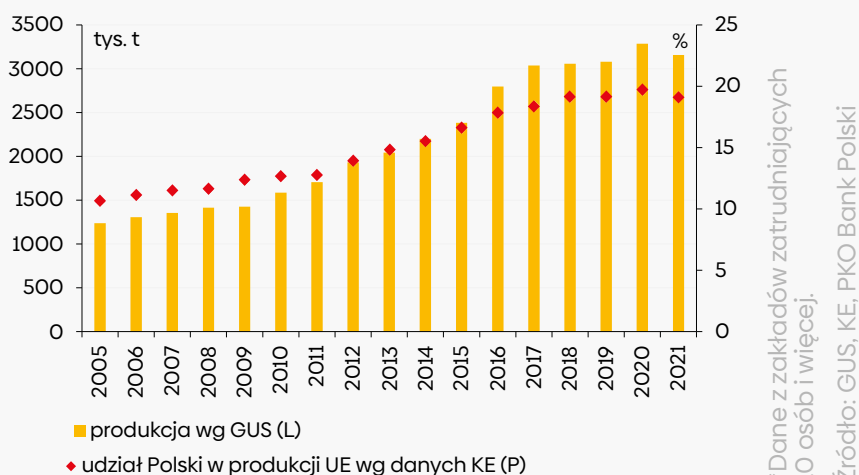
Sektor drobiarski należał do najszybciej rozwijających się sektorów w kraju w obszarze rolnictwa a także przetwórstwa spożywczego. Wartość krajowej produkcji drobiu w latach 2004-2021 rosła w średniorocznym tempie 7,8% w porównaniu do 4,0% rocznie w przypadku całej produkcji rolniczej. Do rozwoju rynku przyczynił się zarówno zwiększający się eksport drobiu, jak też rosnąca konsumpcja wewnętrzna. Udział Polski w unijnej produkcji drobiu zwiększył się z niespełna 10% w 2004 do blisko 20% w 2020.

Rozwój produkcji, szczególnie w zakresie kurcząt brojlerów, w Polsce możliwy był z uwagi na wysoką konkurencyjność cenową polskich produktów w stosunku do ich jakości oraz rosnące zapotrzebowanie na tanie źródło białka zwierzęcego w kraju i na rynkach zagranicznych. Wysoka konkurencyjność produkcji wynikała z wciąż niższych kosztów pracy niż w innych krajach UE, a także silnego poziomu koncentracji i integracji produkcji, decydującego o efektywności. W drugiej połowie minionej dekady dynamika produkcji zaczęła jednak wyhamowywać m.in. z uwagi na topniejące przewagi komparatywne. Wynikało to ze wzrostu kosztów produkcji (presja obniżającej

się opłacalności), głównie w zakresie kosztów pracy, oraz z mniej sprzyjającego otoczenia regulacyjnego niż w pierwszych latach po akcesji. Rok 2021 przyniósł załamanie trendu wzrostowego – krajowa produkcja drobiu zanotowała pierwszy po 2004 spadek. Według danych Eurostatu uboje drobiu w masie produktu zmalały aż o 5,8% (por. wykres), a dane GUS wskazują na spadek produkcji mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu 10 osób i więcej o 3,9% r/r do 3,158 mln t, choć produkcja mięsa drobiowego w firmach zatrudniających 50 os. i więcej (za GUS) zmniejszyła się jedynie o 0,03% r/r do 2,94 mln t. Jednocześnie po raz pierwszy odnotowano spadek udziału Polski w unijnym rynku, na korzyść m.in. Włoch i Węgier, które zwiększyły uboje drobiu w 2021. Polska pozostawała jednak liderem w unijnej produkcji z 19-proc. udziałem w rynku UE.

Dotychczas polski rynek drobiu wykazywał dużą odporność na kryzysy z uwagi na wysoką efektywność i konkurencyjność cenową. Niemniej, nałożenie się na siebie dwóch niekorzystnych czynników, tj. przedłużającej się dekonunktury na rynku żywca drobiowego (niska opłacalność w latach 2019-2020), wywołanej w dużej mierze pandemią COVID-19, oraz grypy ptaków, przyczyniło się do znaczącego ograniczenia wstawień kurcząt.

Produkcja drobiu w Polsce*

Niska dynamika unijnej produkcji w 2022

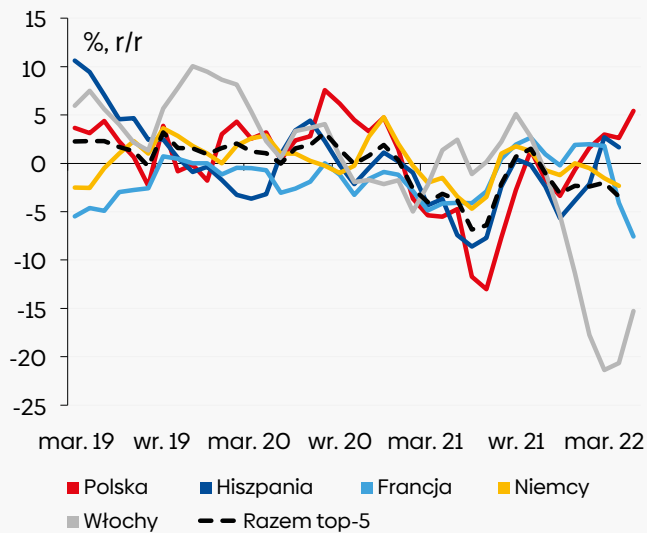
Prawdopodobnie spadek produkcji w 2021 był przejściowy. Jednak może sygnalizować wyczerpujący się potencjał do dalszego istotnego wzrostu polskiego drobiarstwa.

Możliwe, że produkcja odbije w 2022, jednak w dalszym ciągu obciążeniem dla produkcji żywca jest grypa ptaków, a także nasilająca się presja kosztowa w zakresie pasz oraz nośników energii, czy też niepewność związana z ogólną sytuacją geopolityczną.

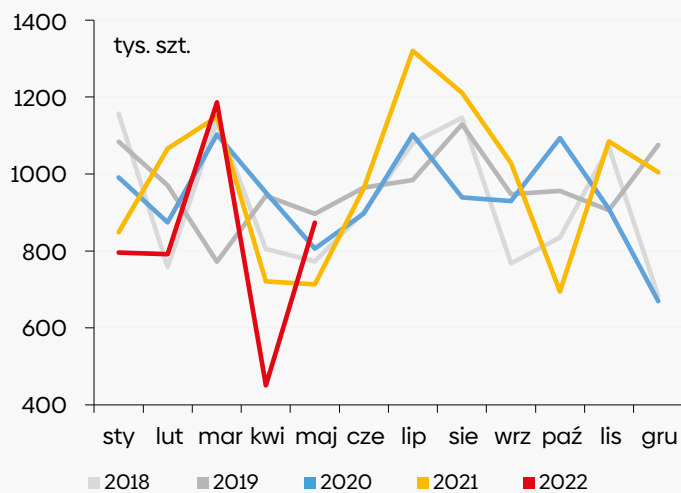
Według Eurostatu, uboje kurcząt brojlerów (masa ubojów) w Polsce w okresie sty-maj'22 zwiększyły się o 5,9% r/r, a dane GUS o produkcji mięsa w firmach zatrudniających 50 os. i więcej, wskazują na jej wzrost w pierwszej połowie 2022 o 4,3% r/r. Wciąż notuje się spadki produkcji u pozostałych kluczowych graczy na rynku UE, m.in. Francji co pozwala polskiemu sektorowi umacniać swoją pozycję na wspólnotowym rynku. Komisja Europejska przewiduje (prognozy z lipca'22), że unijna produkcja mięsa drobiowego w 2022 wzrośnie niezauważalnie, bo o 0,04% r/r po spadku o 2,7% r/r w 2021, pozostając wciąż na niższym poziomie niż przed pandemią COVID-19.

Uboje kurcząt mięsnych w krajach UE - top-5 producentów

(średnia ruchoma 3m)

Wstawienia piskląt brojlerów w Polsce

Źródło: Eurostat, KRD, PKO Bank Polski

Grypa ptaków zagrożeniem dla krajowej produkcji

Rekordowa liczba ognisk HPAI w sez. 2020/21

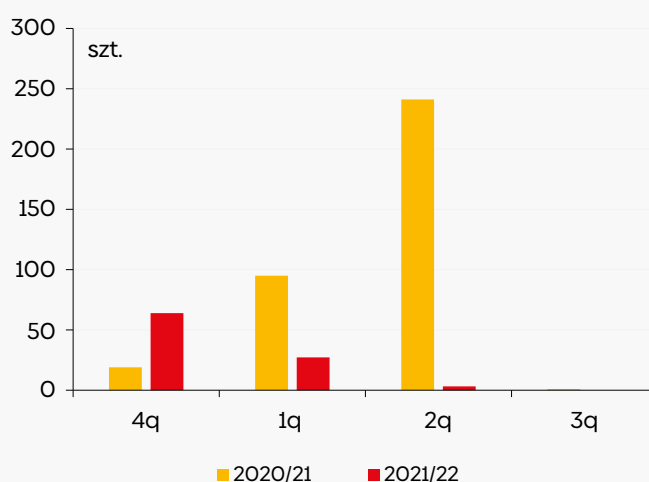
W ostatnich dwóch dekadach częstość występowania wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) w Polsce istotnie wzrosła. W latach 2019-2022 zasięg i rozmiary HPAI osiągnęły nienotowany dotychczas poziom. Poprzedni raz, w zdecydowanie mniejszej skali polski sektor drobiu miał do czynienia z chorobą grypy ptaków wśród stad produkcyjnych w 2007 oraz na przełomie 2016 i 2017.

Grypa ptaków, choć niegroźna dla ludzi, jest chorobą, która może powodować śmiertelność sięgającą nawet 100% zarażonych ptaków. Na ogół konsekwencje grypy ptaków dla sektora w poprzednich okresach sprowadzały się do ograniczeń w handlu zagranicznym. Jednak znacząca liczba ognisk w 2021 odbiła się bezpośrednio na wielkości krajowej produkcji niektórych gatunków drobiu, w szczególności indyków i kaczek.

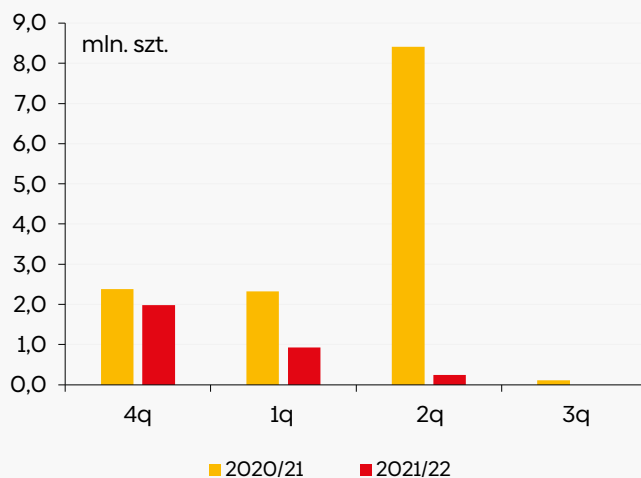
Ogniska grypy ptaków wg kwartałów

stan na 30 czerwca 2022

Liczba ognisk

Liczba ptaków w ogniskach HPAI

Źródło: GIW, PKO Bank Polski

Z danych GIW wynika, że w sez. 2020/21 odnotowano w Polsce 357 ognisk HPAI (rekordowa liczba) wśród stad towarowych drobiu, w których znajdowało się 13,2 mln szt. ptaków, z czego 42% dotyczyło kur niosek, a ok. 20% kurcząt brojlerów.

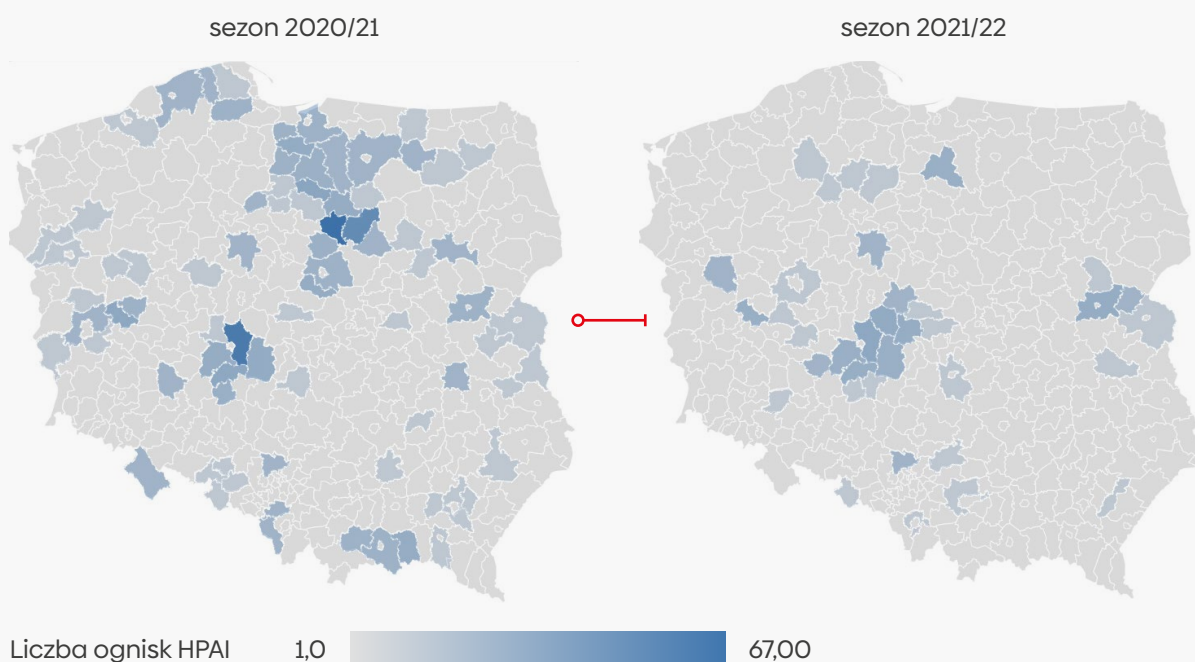
Mimo iż w przypadku kurcząt brojlerów uboje w ramach ognisk stanowiły nieznaczną część krajowej produkcji, to występowanie wśród stad reprodukcyjnych sprawiło, że znacząco zmalały wstawienia piskląt. W II kwartale 2021, w okresie największego wysypu ognisk HPAI, były one mniejsze o blisko 10% r/r.

Ogniska grypy ptaków miały szeroki zakres geograficzny, jednak blisko 30% wszystkich ognisk HPAI w sez. 2020/21 odnotowano w powiatach: mławskim i żuromińskim, w których poziom koncentracji produkcji drobiu jest bardzo wysoki.

W sez. 2021/22 liczba ognisk zmalała. Według danych GIW od listopada'21 do 25 lipca'22 odnotowano ich 98, niemniej jest to wciąż relatywnie duża skala na tle historycznym.

Zmniejszył się również zasięg geograficzny - z danych GIW wynika, że ogniska HPAI w sez. 2021/22 odnotowano w 38 powiatach (na 380) wobec 78 w sezonie poprzednim (por. mapa).

Ogniska grypy ptaków w Polsce według powiatów*

*dane od 4q do 2q

Źródło: GIW, PKO Bank Polski

Grypa ptaków nie tylko polskim problemem

Z danych GIW wynika, że od 1 stycznia do 17 czerwca 2022 ogniska grypy ptaków u drobiu odnotowano w 15 z 27 krajów UE. Najwięcej ognisk, bo 1309 (77% wszystkich ognisk w UE) odnotowano we Francji. To mogło być decydującym czynnikiem spadku produkcji u drugiego, najważniejszego producenta drobiu w UE na początku 2022.

Dodatkowo problem grypy ptaków obserwuje się w USA. W sez. 2021/22 w 36 stanach odnotowano 372 ogniska HPAI (dane na 17 czerwca), w których znajdowało się blisko 40 mln szt. ptaków. Niemniej, ogniska dotyczyły głównie ferm indyckich, odbijając się negatywnie na produkcji tego sektora. Departament Rolnictwa Stanów Zjednoczonych (USDA) prognozował w czerwcu, że produkcja mięsa kurcząt w 2022 w Stanach Zjednoczonych wzrośnie o 0,9%, podczas gdy indyków zmaleć może o 3,8%.

Ekonomiczne skutki grypy ptaków

Duża skala HPAI wiąże się ze znacznymi stratami dla producentów, u których wykryto HPAI, ale także dla ferm znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie ognisk. Dla branży oznaczają one przede wszystkim malejące wpływy z eksportu. W momencie wystąpienia w Polsce grypy ptaków w 2019 wiele krajów pozaunijnych wprowadziło zakaz importu drobiu z Polski. Szczególnie dotyczyło to rynków perspektywicznych, takich jak Chiny czy RPA. W 2019 polski eksport mięsa i podrobów drobiowych do tych dwóch krajów wyniósł blisko 75 tys. t, co stanowiło 5,2% eksportu z Polski tej kategorii ogółem. Były to jednocześnie kraje, które w znaczącym stopniu napędzały dynamikę polskiego eksportu drobiu. Ich wkład do wzrostu sprzedaży mięsa i podrobów drobiowych z Polski w 2019 wyniósł 3,8 pp., przy łącznym wzroście wolumenu eksportu o 10,3% r/r. Rok 2020 nie przyniósł załamania eksportu ogółem w ujęciu wolumenowym,

jednak warto zauważyć, że za 38% spadku wartości sprzedaży zagranicznej drobiu z Polski w 2020 odpowiadała mniejsza sprzedaż łącznie do Chin i RPA, co oznacza, że grypa ptaków przyczyniła się do spadku wartości sprzedaży w stopniu tylko nieznacznie mniejszym niż pandemia. Choć Polska na przestrzeni ostatnich 3 lat odzyskiwała status kraju wolnego od grypy ptaków, to ponowne pojawianie się ognisk (trwałość zjawiska) uniemożliwiało istotną sprzedaż na otwierane rynki.

Wygasanie ognisk grypy ptaków prawdopodobnie przyczyni się do częściowej stabilizacji branży w 2022. Ponowne pojawienie się ognisk HPAI w III kwartale 2022 oddało w czasie szansę na ponowne szybkie wznowienie eksportu na niektóre rynki. Biorąc pod uwagę nasilenie się problemu w skali UE być może producenci będą musieli funkcjonować w warunkach zwiększonej obecności grypy ptaków, co w dużym stopniu zwiększa nacisk na poprawę kwestii bioasekuracji na fermach drobiu.

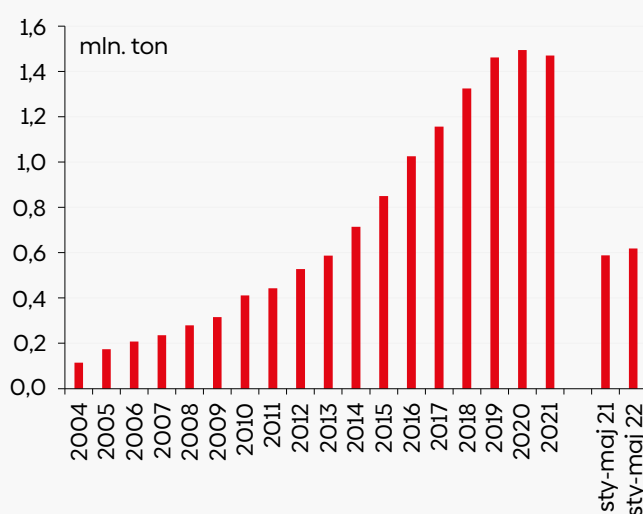
Handel zagraniczny – sprzedaż odbije w 2022

Pierwszy spadek wolumenu polskiego eksportu drobiu po 2004

W 2020 wolumen polskiego eksportu mięsa i podrobów drobiowych zwiększył się o 2,3% wynosząc 1,49 mln t (za GUS). Wzrost wolumenu eksportu odnotowano mimo pandemii COVID-19. Wciąż rosnąca produkcja w kraju, ograniczone

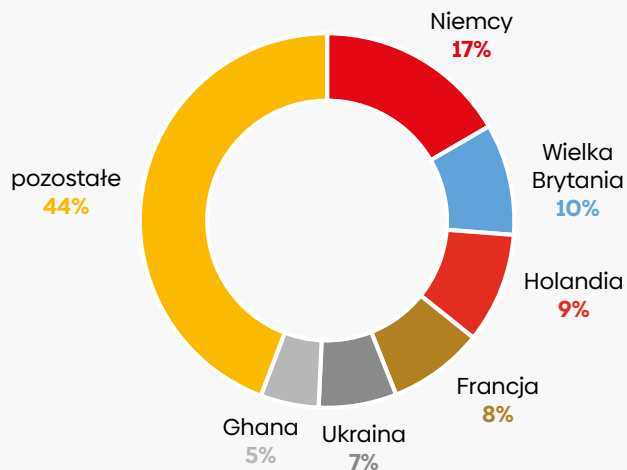
możliwości sprzedaży do krajowego sektora HoReCa, spowodowały „wypychanie” krajowej produkcji na rynki zewnętrzne, jednak po wyraźnie niższych cenach. Spadek popytu spowodował, że często produkty, które wcześniej trafiały do sektora gastronomicznego kierowano do sektora przetwórczego. W wyniku spadku cen wartość sprzedaży zagranicznej drobiu w 2020 obniżyła się o 9,8% do 2,7 mld EUR.

Polski eksport mięsa i podrobów drobiowych
(CN 0207)

Źródło: GUS, PKO Bank Polski

Struktura wolumenu polskiego eksportu mięsa i podrobów drobiowych w 2021

Źródło: GUS, PKO Bank Polski

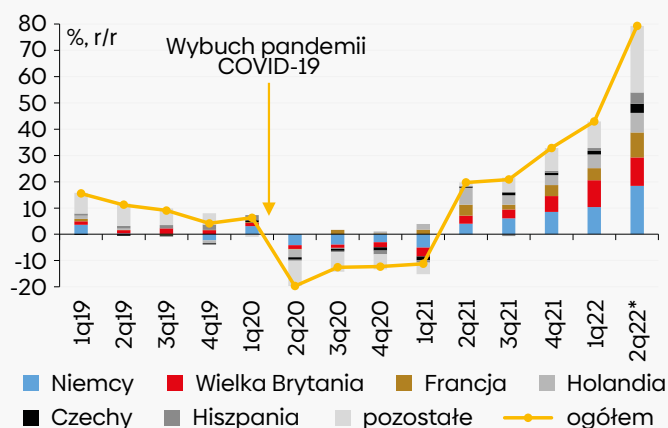

Pogorszenie się kondycji sektora w okresie pandemii, a także ograniczenia podażowe w kraju (spadek produkcji), znacząco osłabiły potencjał eksportowy polskiego drobiu.

W 2021 odnotowano pierwszy po 2004 spadek sprzedaży zagranicznej mięsa i podrobów drobiowych w ujęciu wolumenowym (-1,7% r/r). Negatywnie na sprzedaż oddziaływał również brexit, który uwidocznił się w wynikach polskiego handlu drobiem w I kwartale 2021. Biorąc jednak pod uwagę zmiany geograficzne eksportu w 2021, za spadek odpowiadała głównie mniejsza sprzedaż do Czech, Rumunii i na Słowację oraz w mniejszym stopniu do Niemiec, które są największym odbiorcą drobiu z Polski. Mimo stopniowego znoszenia restrykcji w HoReCa, pandemia wciąż była czynnikiem ograniczającym eksport, podobnie jak grypa ptaków. Wzrost cen drobiu spowodował jednak, że wartość sprzedaży zagranicznej w 2021 zwiększyła się o 14,6%. Eksportowi sprzyjały zmiany na rynkach walutowych (słabnący złoty), wpływające na wzrost konkurencyjności cenowej polskiego drobiu na rynkach zagranicznych.

Zmiany wartości polskiego eksportu drobiu

(CN 0207) w kwartałach (w EUR)

* dane dla okresu kwiecień-maj

Źródło: GUS, PKO Bank Polski

Sprzedaż eksportowa przyspieszyła po wybuchu wojny

Dane GUS wskazują, że w pierwszych pięciu miesiącach 2022 polski eksport mięsa i podrobów drobiowych, w masie towaru, wzrósł o 5,2% r/r, z czego w I kwartale 2022 spadek wyniósł 2,9% r/r. W kwietniu i maju popyt na polski drób zwiększył się - wzrost sprzedaży zagranicznej wyniósł 18,7% r/r, przy utrzymującej się niskiej dynamice produkcji. Wzrost uwarunkowany był przede wszystkim zwiększoną sprzedażą do Francji, która

odnotowuje spadki produkcji z powodu grypy ptaków. Uwagę zwraca utrzymująca się wysoka dynamika sprzedaży do Wielkiej Brytanii, wynikająca z normalizacji sprzedaży do tego kraju po brexicie. Barierą dla eksportu jest wciąż grypa ptaków, choć jej skala jest mniejsza niż w 2021.

Dynamiczne wzrosty cen produktów drobiowych spowodowały, że wartość sprzedaży zagranicznej w okresie sty-maj'22 wzrosła o 58% r/r. Należy przy tym odnotować, że wzrosty kosztów produktów były pokłosiem zwiększonych kosztów produkcji (m.in. prąd, gaz, pasze).

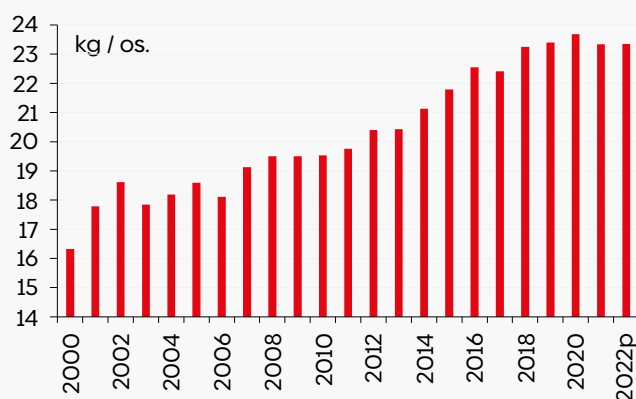
Konsumpcja drobiu w Polsce i UE

Pandemia zwiększyła zakupy drobiu w gospodarstwach domowych

Znaczące ograniczenie działalności HoReCa odbiło się negatywnie na konsumpcji drobiu. W przypadku Polski, oznaczało to głównie zmniejszone zakupy przez kontrahentów zagranicznych. Przy ograniczonej sprzedaży do sektora hotelarsko-gastronomicznego wzrosły jednak zakupy drobiu w gospodarstwach domowych. Według IERiGŻ-PIB w 2020 konsumpcja mięsa drobiowego wyniosła w Polsce 29,2 kg per capita i była wyższa o 3,2% niż rok wcześniej. W przypadku UE,

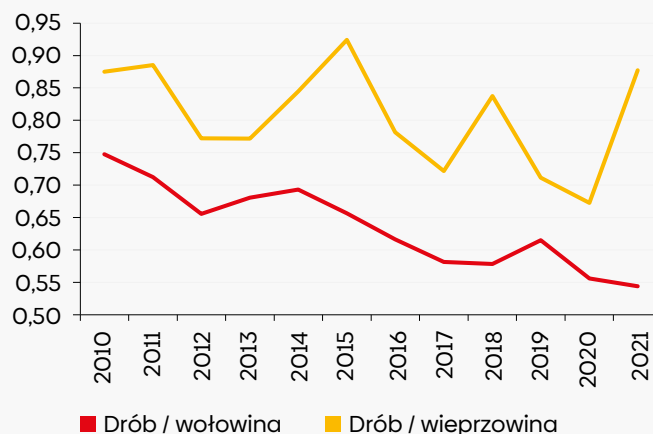
przeciętne spożycie drobiu na osobę wzrosło w analogicznym okresie o 1,2%. Przyczyną wzrostu była zwiększona dostępność (wciąż rosnąca produkcja) oraz przystępność cenowa drobiu – po wybuchu pandemii drób istotnie potaniał względem wieprzowiny i wołowiny. Dodatkowym atutem drobiu, w porównaniu do innych rodzajów mięs, jest łatwość w jego przygotowaniu w warunkach domowych, co mogło napędzać zakupy gospodarstw domowych podczas lockdownu. Nie bez znaczenia mógł być też fakt, że drób uznawany jest przez konsumentów za mięso zdrowsze, co w czasie pandemii podnosiło jego atrakcyjność.

Konsumpcja mięsa drobiowego w UE

p-prognoza KE
Źródło: GUS, PKO Bank Polski

Relacja cen skupu drobiu do cen żywca wieprzowego i wołowego w Polsce

Źródło: GUS, PKO Bank Polski

Wzrosty cen drobiu i ograniczenia podaży na krajowym rynku spowodowały, że w 2021 konsumpcja drobiu uległa jednak zmniejszeniu. Według GUS spożycie mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych zmalało o 6,5% r/r. IERiGŻ-PIB ocenia, że w ujęciu bilansowym w Polsce spadek spożycia mógł wynieść 2,4% r/r. Wygasanie pandemii przyczyni się prawdopodobnie do ponownego odbudowywania popytu na drób, głównie w sektorze hotelarsko gastronomicznym.

Niemniej, przyspieszona dynamika podwyżek cen drobiu stanowić może ważną barierę dla wzrostów spożycia. Potwierdzają to np. prognozy KE z lipca'22, które wskazują na nieznaczny spadek unijnej konsumpcji per capita w 2022, tj. o 0,2% r/r. Czynnikiem oddziałującym w kierunku spadku spożycia jest oczekiwane spowolnienie gospodarcze, choć drób, jako tańsze mięso może wciąż zyskiwać względem wieprzowiny i wołowiny w warunkach rosnącej inflacji żywności.

Ceny drobiu wzrastają pod wpływem presji kosztów

Ceny drobiu w 2022

Ceny drobiu od 2013 znajdowały się w lekkim trendzie spadkowym, spowodowanym wzrastającą produkcją w Polsce i powoli nasycającym się rynkiem unijnym w warunkach ograniczonych możliwości istotnego zwiększenia sprzedaży poza Unię. Pandemia pogłębiła spadki cen – przeciętnie w 2020 cena skupu drobiu (za GUS) zmalała o 9,1% do historycznie niskiego poziomu. Notowania cen drobiu załamywały się w okresach wprowadzanych ograniczeń w HoReCa, tj. w pierwszych tygodniach po wybuchu pandemii, oraz w IV kwartale 2020 podczas drugiej fali zachorowań na COVID-19 (por. wykres).

Po znaczących spadkach w 2020 ceny drobiu zaczęły szybko odbijać, osiągając rekordowe poziomy pod koniec 2021. Główną przyczyną

wzrostów cen były uwarunkowania podażowe tj. spadek produkcji drobiu związany z niską opłacalnością produkcji oraz efektami grypy ptaków w Polsce i UE.

Dynamika cen wyraźnie przyspieszyła po wybuchu wojny na Ukrainie. Ograniczenie dostępności mięsa z tego kraju przełożyło się na wzrost zainteresowania drobiem z Polski. Ceny skupu kurcząt brojlerów na wolnym rynku, podobnie jak ceny tuszek, w pierwszym miesiącu po wybuchu wojny (25 lutego-25 marca) wzrosły o blisko 23%. Zarysowała się również wyraźna różnica in plus w cenach kurcząt nabywanych na wolnym rynku a cenami kontraktacyjnymi, co świadczyć mogło o zwiększonym popycie na drób, wywołanym zmianami geopolitycznymi.

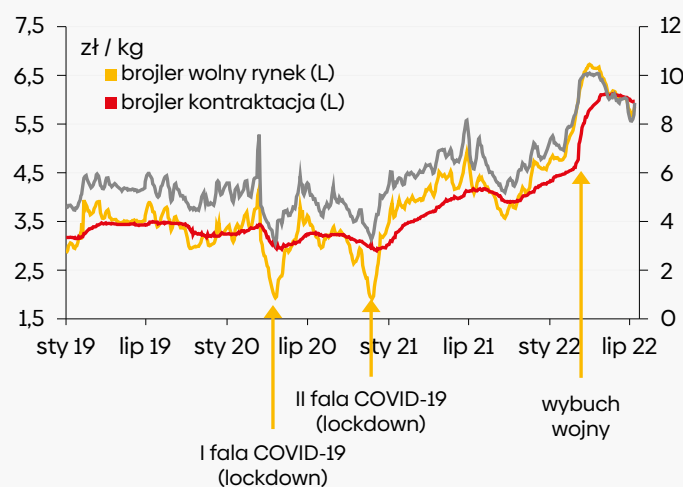

Ceny sprzedaży mięsa drobiowego

Źródło: MRiRW, cenyrolnicze.pl, PKO Bank Polski

Ceny skupu kurcząt brojlerów

Źródło: MRiRW, cenyrolnicze.pl, PKO Bank Polski

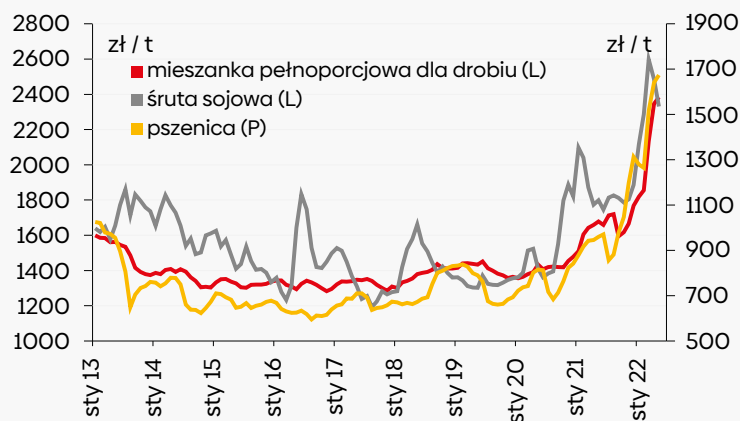
Opłacalność produkcji wciąż pod presją kosztów

W rezultacie krótkiego cyklu w produkcji drobiarskiej, szczególnie kurcząt, ceny żywca

są w dużej mierze odzwierciedleniem zmian na rynku pasz. Udział kosztów mieszanek pełnoporcjowych w kosztach ogółem chowu brojlerów wynosi ok. 70%¹.

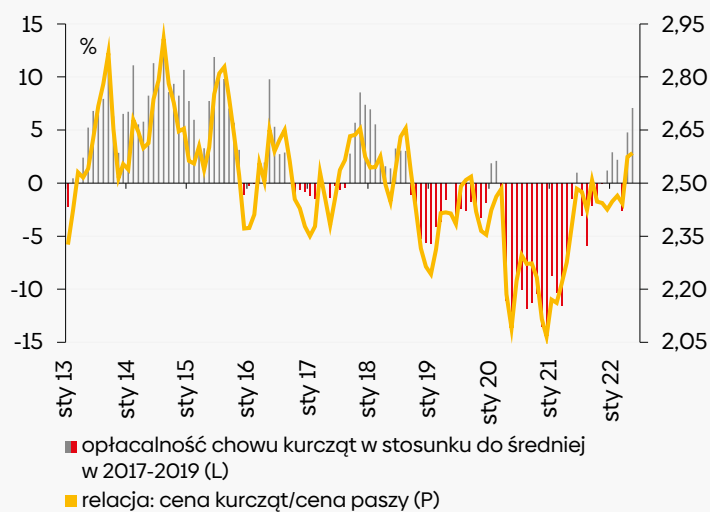
¹ Dane z kalkulacji Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego

Ceny pasz

Źródło: MRIRW, BS, GUS, PKO Bank Polski

Opłacalność chowu kurcząt brojlerów w relacji do średniej w latach 2017-2019

Źródło: MRIRW, BS, GUS, PKO Bank Polski

Z danych MRIRW wynika, że przeciętna cena mieszanki pełnoporcjowej dla brojlerów w maju'22 wzrosła w stosunku rocznym o 42%. Rosyjska agresja na Ukrainę przyspieszyła wzrosty cen zbóż, rzepaku, oleju słonecznikowego oraz śrutę słonecznikowej, tj. produktów w przypadku których rola

Ukrainy w światowym handlu jest istotna. Pośrednio wpłynęło to na ceny innych komponentów paszowych, np. śrutę sojowej. W maju, w stosunku do lutego (okres przed wojną) pasze pełnoporcjowe dla brojlerów podrożały w Polsce o 28,5%.

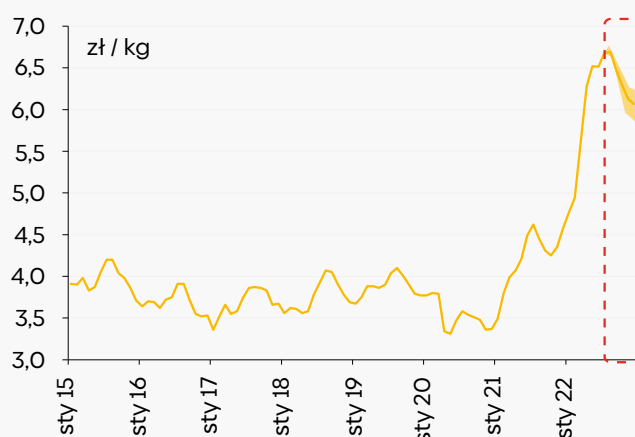
Okres niskich cen drobiu w latach 2019-2021 w warunkach wzrastających cen pasz oznaczał pogorszenie się sytuacji dochodowej producentów żywca. Relacja cen drobiu do cen pasz utrzymywała się na niższym poziomie niż średnia wieloletnia (por. wykres). Szczególnie niski jej poziom odnotowano w 2020 tj. w okresie pandemii. Ceny skupu kurcząt w 2021 wzrastały, jednak w tempie nie przewyższającym istotnie dynamiki cen pasz, co powodowało że opłacalność chowu kurcząt, mimo wzrostu r/r, wciąż pozostawała relatywnie niska.

Ponadto presja kosztowa w zakresie pasz w produkcji żywca drobiowego utrzyma się prawdopodobnie co najmniej do końca 2022. Prognozujemy, że przeciętne ceny pszenicy, z uwagi na napięty bilans światowy, w tym wciąż zablokowane dostawy zbóż z Ukrainy, w II połowie 2022 będą wyższe o 40-55% r/r, choć z uwagi na wysoką niepewność na rynku, niewykluczone są duże zmiany cen na rynku zbóż i oleistych, również w dół.

Wysoka dynamika wzrostów cen drobiu do końca 2022

Prognozujemy, że roczna dynamika wzrostu cen skupu drobiu (GUS) średnio w II połowie 2022 utrzyma się na ponad 40-proc poziomie, podobnie jak w I połowie 2022, choć będzie stopniowo malała do końca roku (por. wykres). Główną przyczyną wzrostów będą zwiększające się koszty produkcji żywca, głównie w zakresie cen pasz, których podwyżki wzmocniła rosyjska agresja na Ukrainę. Czynnikiem sprzyjającym wzrostom będzie odbudowujący się popyt w HoReCa w warunkach wygasającej pandemii COVID-19.

Prognoza cen skupu drobiu w II połowie 2022

Źródło: GUS, PKO Bank Polski

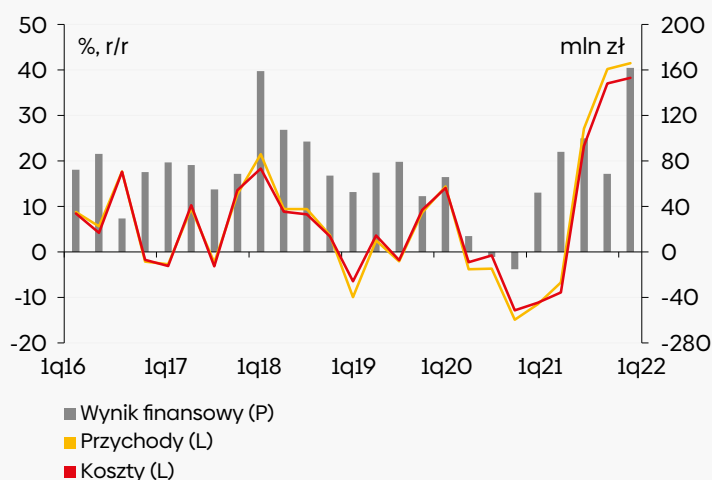
Wyniki finansowe branży przetwórstwa

Wychodzenie z kryzysu covidowego – znaczący wzrost zysków w I kwartale 2022

Branża przetwórstwa drobiowego była jedną z najbardziej dotkniętych kryzysem covidowym w przetwórstwie żywności. Z danych PONT wynika, że przychody branży w 2020 zmalały o 3,1% r/r, podczas gdy w przetwórstwie spożywczym ogółem wzrosły o 2,8%. Główną przyczyną zmniejszenia obrotów były spadki cen produktów drobiowych, szczególnie na rynkach eksportowych. Wpływy firm z eksportu w 2020 zmalały o 5,6%. Mimo spadków kosztów (głównie surowcowych) wynik finansowy branży uległ zmniejszeniu aż o 76%, a branża w II połowie 2020 zanotowała stratę na działalności (por. wykres).

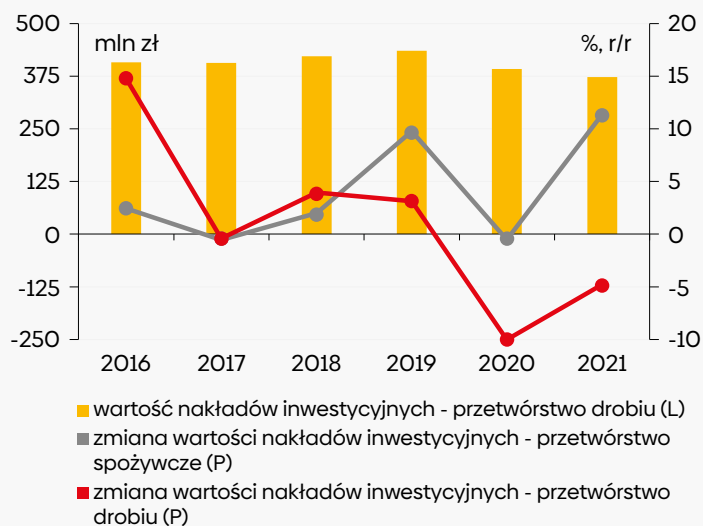

Przychody, koszty, wynik finansowy

Źródło: PONT, GUS, PKO Bank Polski

Nakłady inwestycyjne w branży przetwórstwa drobiu

Źródło: PONT, GUS, PKO Bank Polski

Pogorszenie się wyników finansowych branży i wzrost niepewności, skutkowało ograniczeniem inwestycji w przetwórstwie drobiu. Według PONT wartość nakładów inwestycyjnych branży w 2020 zmniejszyła się o 10%, w porównaniu do spadku o 0,5% w całej branży spożywczej. W 2021 zmalała ponownie, o 4,8% przy wzroście o 11,4% w całej branży spożywczej. Wskazuje to na wyhamowanie rozwoju branży w krótkim okresie.

Poprawa uwarunkowań cenowych wpłynęła pozytywnie na przychody branży w 2021. Wzrost popytu umożliwiał przenoszenie rosnących kosztów na ceny produktów finalnych. Mimo iż tempo wzrostu przychodów branży (+12,3% r/r) było niższe w porównaniu do całej branży spożywczej (+13,1% r/r), to pozwoliło na wzrost zysków do poziomu przekraczającego zysk sprzed pandemii (+23% w por. do 2019).

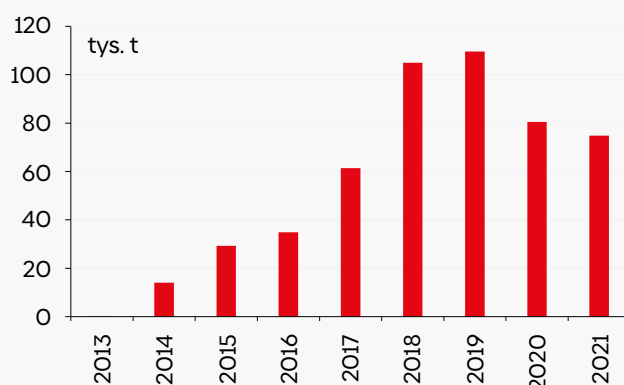
Możliwy jest dalszy wzrost przychodów branży z uwagi na wzrosty cen drobiu, wspierane rosnącym popytem. Niemniej, nasilać się będzie presja kosztów nie tylko w zakresie cen skupu surowców, ale także kosztów pracy oraz cen nośników energii, w tym paliw wpływających na wzrost kosztów transportu.

Wpływ wojny na rynek drobiu w UE

Ukraiński eksport drobiu na rynek UE w ostatnich latach rozwijał się dynamicznie. Z danych Eurostatu wynika, że w 2019 sprowadzono z Ukrainy do UE 109 tys. t mięsa i podrobów drobiowych, podczas gdy jeszcze w 2013 było to tylko 0,2 tys. t. Zwiększył się przede wszystkim eksport filetów z kurcząt, w przypadku których

wykorzystywano lukę w przepisach celnych. Rozwiązanie kwestii „fileta z kością” w ramach przyznania Ukrainie dodatkowego kontyngentu 50 tys. t, spowodowało wyhamowanie unijnego importu drobiu z tego kraju już w 2020 (por. wykres).

Unijny (UE-27) import drobiu (CN 0207) z Ukrainy

Źródło: Eurostat, PKO Bank Polski

Wojna na Ukrainie spowoduje prawdopodobnie, że w krótkim okresie nastąpi nieznaczne wyhamowanie ekspansji ukraińskiego sektora drobiarskiego. Przeszkodą dla handlu mogą być ograniczenia logistyczne. Trudno

oszacować skalę strat jakie poniósł ukraiński sektor drobiarski wskutek działań wojennych oraz w jakiej kondycji pozostanie sektor po ewentualnym zakończeniu wojny.

Z danych Eurostatu wynika, że unijny import mięsa i podrobów drobiowych z Ukrainy w okresie marzec-maj'22 zmniejszył się jedynie o 0,3% r/r, choć w pierwszym miesiącu po wybuchu wojny, dostawy w stosunku do lutego zmalały o połowę. Świadczy to o szybkim odbudowaniu siły potencjału eksportowego ukraińskiego sektora, którego liderem jest holding MHP, największy ukraiński producent mięsa drobiowego. Na korzyść producentów z Ukrainy działa brak konieczności spełnienia przez nich wymogów UE oraz dostęp do taniego zboża oraz pasz. Dodatkowo zniesienie ceł i kontyngentów na towary rolne z Ukrainy w 2022 będzie ułatwiać wysyłki ukraińskiego drobiu na rynek UE.

Oslabienie siły nabywczej konsumentów i odpływ ludności z Ukrainy wpłyną negatywnie na popyt wewnętrzny, co oznaczać może wzrost znaczenia eksportu dla ukraińskiego sektora drobiarskiego. UE jest dla Ukrainy naturalnym kierunkiem eksportu w warunkach ograniczonych możliwości wysyłek do krajów Bliskiego Wschodu, które miały dotychczas znaczący udział w ukraińskim eksporcie drobiu. Czynnikiem niepewności pozostają jednak możliwości eksportowe Ukrainy. W długim okresie Ukraina może stanowić konkurencję dla polskiego sektora drobiarskiego z uwagi na niższe koszty produkcji, niewykluczone, że w odległej perspektywie również bezpośrednią jako kraj członkowski UE.